

Beleid t.a.v. leerlingen met dyslexie

Aangepast, gewijzigd en vastgesteld in januari 2020

Dyslexie

Dyslexie is een leerstoornis. Dyslexie is dus geen leerprobleem. Dyslexie kan wel leerproblemen geven. Dyslexie kan ook sociale problemen geven: de leerling ondervindt vaak spanning en faalangst en een lage zelfwaardering.

Leerlingen hebben problemen bij technisch lezen en spellen. Dit komt in alle vakken voor waar lezen, schrijven en woordjes leren aan de orde zijn. Er kan bij dyslectici sprake zijn van een fonologisch tekort en problemen met het automatiseren van willekeurige associaties, zoals topografie, tafels leren, klokkijken. Het vreemdetalenonderwijs (VTO) wordt bemoeilijkt door de nieuwe klank-tekens koppelingen die moeizaam worden geleerd. Bij een vreemde taal vergt het decoderen zoveel inspanning en tijd, dat er voor begripsvorming vaak onvoldoende ruimte over blijft.

Wanneer heeft een leerling dyslexie?

Leerlingen hebben officieel dyslexie wanneer dat door testen is gebleken. Die testen zijn afgenomen door een erkend orthopedagoog/psycholoog, gekwalificeerd voor het uitvoeren van psychodiagnostisch onderzoek met specialistische kennis op het gebied van leerstoornissen. Er moet een duidelijke discrepantie worden aangetoond tussen intelligentie en taalvermogen. In het verslag van de orthopedagoog/psycholoog hoort ook een advies te staan t.a.v. de behandeling (therapie) van deze leerling. De leerling krijgt een dyslexieverklaring met een onbepaalde geldigheidsduur op basis van het onderzoeksrapport. Wel kunnen er aanpassingen nodig zijn, indien bepaalde omstandigheden zich wijzigen in de loop van de tijd. De ouders doen een kopie van de verklaring en het rapport aan de school toekomen. En naar aanleiding van de adviezen in deze verklaring kan de school faciliteiten toekennen. Als de leerling in aanmerking komt voor bepaalde faciliteiten dan krijgt de leerling een pasje waarmee de faciliteiten tijdens de lessen en toetsen aangetoond kunnen worden.

Welke faciliteiten kunnen leerlingen met dyslexie krijgen?

- ½ uur examentijd verlenging , (=25% op het vmbo bij examens van 2 uur)
- Extra tijd bij overhoringen en toetsen (ook 25%)
- Leerlingen krijgen overhoringen en toetsen in Arial punt 12
- Gebruik van de computer met spellingcontrole
- Gebruik van audiovisuele hulpmiddelen
- Mondelinge overhoringen
- Aanpassing bij de normering voor spelfouten als de inhoud van belang is
- Voor de andere vakken geldt ook, dat spelfouten niet van invloed zijn op de inhoud, tenzij de docent ook uit het fonetische schrift niet meer het goede antwoord kan lezen

Voor het examenjaar 2020 staat de bijlage Kandidaten met een beperking het volgende:

<https://www.examenblad.nl/onderwerp/kandidaten-met-een-beperking/2020>

Dispensatie

Onze school kan zonder aanvraag bij de inspectie in klas 2 de leerling toestemming geven tot het laten vallen van Frans en in klas 3 tot het laten vallen van Duits. Dit gebeurt onder de volgende voorwaarden:

1. de leerling wordt zodanig belemmerd door dyslexie dat hij voor de verplichte vreemde taal Engels

geen voldoende kan halen

2. de leerling heeft alle inzet getoond om een voldoende te halen voor Frans of Duits
3. de leerling heeft voldoende capaciteiten om vmbo-t te halen
4. de leerling wordt ook in de andere vakken belemmerd door de dyslexie

De dispensatie wordt door de ouders schriftelijk bij de zorgcoördinator aangevraagd. De zorgcoördinator bespreekt dit met de coach, de docenten, de remedial teacher en de locatieleider. Na overleg komt er een uitspraak of de leerling in aanmerking komt voor dispensatie. Bij toekenning moet de leerling de vrijgekomen tijd andere taallessen volgen, of remediale hulp krijgen.

Wat doet de leerling?

- toont inzet op het gebied van talen
- gaat serieus om met adviezen van docenten
- maakt gebruik van de extra tijd die hij krijgt en benut deze ten volle
- werkt elke dag aan het vreemde talen onderwijs en maakt gebruik van digitale hulpmiddelen die bij de methode horen

Van deze leerlingen worden dus vorderingen op taalgebied verwacht. Dit houdt in dat er niet alleen vanuit de school aan gewerkt moet worden, maar dat ook inzet van de leerling (en zijn ouders) wordt verwacht.

Wat doen ouders?

- ouders steunen hun kind bij het schoolwerk
- ouders beseffen, dat er extra aandacht moet zijn voor de vreemde talen
- ouders gaan zelf op zoek naar hulpmiddelen. De leerling die op een laptop werkt, ondertekent een overeenkomst voor het gebruik daarvan. De Fontein gebruikt Textaid in de onderbouw en Claroread in de bovenbouw
- ouders schakelen zelf hulp in buiten de school, als de remediale hulp op school ontoereikend is
- ouders nemen zelf initiatief om te overleggen met de remedial teacher

Wat doet de docent?

- Elke docent houdt rekening met de taalstoornis van de leerling door positieve verwachtingen te uiten, de inbreng van de leerling te waarderen, duidelijk regels te stellen en met de leerling in gesprek te gaan over zijn werk, zijn beperkingen, zijn mogelijkheden
- De docent meldt ouders wanneer er twee onvoldoendes achter elkaar gemaakt zijn
- De docent gaat in gesprek met de leerling over de juiste ondersteuning
- De niet-talen docent rekent geen spellingfouten en stimuleert verbetering
- De docent bepaalt per keer in hoeverre er aandacht is voor het verbeteren van fouten
- De docent zorgt voor overhoringen, toetsen, aantekeningen in Arial 12
- De docent maakt verschil in wel/niet onderstreepte woorden om de aandacht te richten
- De docent houdt in zijn taalgebruik rekening met het feit dat de leerlingen met taal in communicatie soms minder uit de voeten kunnen dan leeftijdsgenoten. Te denken valt aan het vermijden van dubbelzinnigheden, dubbele ontkenningen, opstapeling van hoofd- en bijzinnen. Concrete bewoordingen met bij voorkeur praktische voorbeelden zijn gewenst.
- De docent laat bij toetsen met keuzes uit A, B, C, D antwoorden deze letters altijd als hoofdletter opschrijven, om vergissing tussen b en d te voorkomen
- De docent zorgt voor structuur in de les
- De docent biedt de leerling de kans op een mondelinge overhoring
- De docent zorgt voor variatie in de les door afwisselend auditief, visueel en motorisch te werken

- De docent constateert eventuele taalproblemen bij leerlingen en stelt de remedial teacher hiervan op de hoogte
- De docent legt nadruk op de dingen die de leerling wél goed doet
- De VTO (vreemde taal onderwijs) docent biedt woorden in context aan

Wat doet de coach?

- stelt zich op de hoogte van de coachleerlingen met dyslexie
- informeert regelmatig bij docenten en de remedial teacher naar de vorderingen op dit gebied. Indien de leerling te weinig inzet vertoont of prestaties ver beneden niveau blijven, worden de ouders op de hoogte gebracht en informeert de coach naar de hulp die door ouders wordt/kan worden geboden, bv. extra remediale hulp na schooltijd.
- doet geen uitspraken/beloftes naar ouders over faciliteiten bij indicaties van dyslexie, maar verwijst bij hardnekkige taalproblemen door naar de remedial teacher

Wat doet de remedial teacher?

- neemt alle 1e jaars leerlingen taalonderzoeken af aan het begin van het schooljaar
- maakt een analyse van de problemen die daardoor aan het licht zijn gekomen
- doet een verdiepend onderzoek waar nodig
- bespreekt met de ouders en leerling of er naar aanleiding van het taalonderzoek een doorverwijzing nodig is naar een erkend orthopedagoog/psycholoog
- geeft tussentijds advies aan de betreffende taaldocenten
- inventariseert de leerlingen die vrijstelling hebben gekregen voor het vak Frans of Duits en zorgt in overleg met de vakdocenten voor een passend programma dat deze leerlingen in de vrijkomende uren moeten volgen
- schrijft eenmalig een faciliteitenpasjes uit voor een leerling die een officiële dyslexieverklaring heeft (alleen na ontvangst van het rapport)
- kan externe hulp adviseren

Wat doet de administratie?

- bewaart een kopie van het dyslexieonderzoek en verklaring in het dossier, tenzij deze zijn opgenomen in het digitale leerlingvolgsysteem
- stelt de remedial teacher hiervan op de hoogte

Wat doet de locatieleider?

De locatieleider en/of de toelatingscommissie informeert bij aannahme van nieuwe leerlingen altijd of er sprake is van taalachterstand of dat de ouders inmiddels in het bezit zijn van een dyslexieverklaring/onderzoek. De teamleider geeft deze leerlingen door aan de remedial teacher. Er worden alleen faciliteiten verleend door de remedial teacher wanneer de school in het bezit is van een kopie van het onderzoek en de dyslexieverklaring.

Aangepast, gewijzigd en vastgesteld in januari 2020

Saskia Ponteyn
Remedial teacher
De Fontein Bussum

sponteyn@gsf.nl

035-6927676